

EK-2 Program Çıktıları Taksonomi İlişkisi Raporu

Üniversite: Balıkesir Üniversitesi

Meslek Yüksekokulu / Bölüm / Program: Kepsut Meslek Yüksekokulu / Veterinerlik
Bölümü / Laborant ve Veteriner Sağlık Programı

Akademik Yıl: 2025-2026

Tarih: 31.08.2026

1. Amaç

Bu rapor, Kepsut Meslek Yüksekokulu Veterinerlik Bölümü (Laborant ve Veteriner Sağlık Programı) Öğrenme Çıktılarının (PÇ1 – PÇ14) bilişsel, duyuşsal ve devinişsel (psikomotor) alan taksonomileriyle ilişkisini ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. Analiz; program çıktılarının kapsadığı bilgi, beceri, tutum ve yetkinlik hedeflerini ve bu hedeflerin taksonomik düzeylere göre dağılımını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Analizde bilişsel alan için **Bloom'un Yenilenmiş Bilişsel Alan Taksonomisi** basamakları (Hatırlama, Anlama, Uygulama, Analiz, Değerlendirme, Yaratma); duyuşsal alan için **Krathwohl'un Taksonomisi** (Alma, Tepkide Bulunma, Değer Verme, Örgütlenme, Kişilik Haline Getirme) ve uygulamalı klinik/laboratuvar/çiftlik saha becerilerini içeren çıktılar için **Simpson'ın Psikomotor (Devinişsel) Alan Taksonomisi** (Algılama, Kurulma, Kılavuzlamayla Yapma, Mekanizmalaşma, Karmaşık Dışsal Tepki, Uyarılma, Yaratma) esas alınmıştır.

2. Program Çıktıları ve Alan Eşleştirmeleri

- **PÇ1:** Türk Milli Mücadelesini ve Atatürk İlke ve İnkılâplarını Kavrar, Türk dil bilgisinin öğretimi anlama ve anlatma kabiliyetlerinin geliştirir. Mesleki uygulamaları sırasında ihtiyaç duyacağı düzeyde en az Avrupa Dil Portföyü A2 genel düzeyi en az bir yabancı dili kullanır. Bu yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri takip eder ve meslektaşları ile iletişim kurar.
(*Bilişsel Alan — Uygulama*)
- **PÇ2:** En az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde bilgisayar ve mesleki yazılımları kullanır; mesleki uygulamalar ve sosyal ilişkilerde ihtiyaç duyulan diğer bilişim teknolojileri ve teknolojik araçları etkin şekilde kullanır.
(*Bilişsel Alan — Uygulama*)
- **PÇ3:** Mesleki yetenek ve yetki-sorumluluklarından yola çıkarak toplum bilinci ile planlanan sosyal projelere katkı sağlar (çiftçi bilgilendirme toplantılarında kuramsal/uygulamalı çalışmalarda yer alır, vb). Bilgi ve beceriler düzeyinde düşüncelerini yazılı ve sözlü iletişim yolu ile etkin biçimde sunabilir, anlaşılır biçimde ifade eder.
(*Duyuşsal Alan — Değer Verme / Bilişsel Alan — Uygulama*)
- **PÇ4:** Kariyer yönetimi ve yaşam boyu öğrenme konularında farkındalığa sahip olur.
(*Duyuşsal Alan — Değer Verme*)
- **PÇ5:** Bilimsel bilgiyi etkin bir şekilde kullanır ve uygular. Sahip olduğu bilgi ve beceriyi analitik eleştirel yolla değerlendirerek, edinmesi gereken yeni bilgi ve

beceriler konusunda güncel gelişmeleri takip eder, doğru bilgi kaynaklarını belirleme, bilgiye ulaşma yetkinliğine sahip olma ve çözüm önerisi sunma becerisine sahip olur. Hayvancılıkla ilgili yeni yetiştirme metodlarını (teknolojik ve bilimsel gelişmeler) bilir ve güncel bilgileri takip eder.

(Bilişsel Alan — Değerlendirme)

- **PÇ6:** Çalışma alanı ile ilgili yasal mevzuatları ve etik kuralları bilir ve güncellenen mevzuatı takip eder. Ayrıca insan, hayvan ve hayvan sahibinin kanuni haklarını bilir, hayvan refahını ve mesleki etik ilkelerini tüm uygulamalarda gözetir. İş sağlığı ve güvenliği, çevre bilinci ve kalite süreçleri hakkında bilgi sahibi olur. Veteriner hekim tarafından planlanan her türlü uygulamayı yürütür. Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunları çözmek için ekip üyesi olarak sorumluluk alır.

(Duyuşsal Alan — Örgütlenme / Kişilik Haline Getirme & Bilişsel Alan — Analiz)

- **PÇ7:** Laboratuvarlar, klinik ve çiftlik gibi çalışma alanlarında sorumlu hekim gözetiminde test materyallerini uygun yöntemlerle alır, kaydeder, hazırlar ve test eder. Uygulamalarda kullanılan ekipmanların düzenli çalışmasını sağlar ve etkin kullanım yeterliliğine sahip olur. Ayrıca çalışma alanlarının güvenliği kavramlarına ve kurallarına hâkim olur, bu kurallara göre çalışır ve güvenliği tehdit eden durumlarda gerekli sorumluluğu alır.

(Devinişsel Alan — Mekanizmalama / Karmaşık Dışsal Tepki)

- **PÇ8:** Laboratuvar çalışmalarında hayvan hastalıklarının teşhis yöntemlerini öğrenir ve uygulanmasında yardımcı olur. Laboratuvarda yapılacak testlere ait ön hazırlığı (besiyeri, ayıraç ve boyaları hazırlama, paraziter muayene, gıda analizi vb.) yapar. Gıda başta olmak üzere mesleki çalışma alanlarındaki hijyen, sanitasyon ve analiz yöntemlerini öğrenir ve uygular.

(Bilişsel / Psikomotor Alan — Uygulama / Mekanizmalama)

- **PÇ9:** Hayvanların yaşamsal belirtilerini yorumlar ve gerekli durumlarda sorumlu veteriner hekim gözetiminde gerekli müdahaleleri ve temel ilk yardım uygulamalarını yapar. Asepsi ve antisepsi tekniklerini öğrenir, hospitalize edilen hayvanların pre- ve post-operatif dönemde bakımını yapar ve hastayı operasyona hazırlar. Hastalıklardan korunma, kontrol ve tedavi konusundaki ilaç ve aşı uygulamalarında öğrendiği bilgilerle veteriner hekime yardımcı olur.

(Bilişsel / Psikomotor Alan — Uygulama / Karmaşık Dışsal Tepki)

- **PÇ10:** Hayvan türlerini, ırklarını, yapısal ve işlevsel (anatomik, fizyolojik ve biyokimyasal, vb) temel özelliklerini tanırlar ve edindiği bilgileri meslek hayatında kullanırlar. Hayvan hastaneleri, özel veteriner klinikleri ve çiftliklerde klinik muayene, görüntüleme yöntemlerinin uygulanması, cerrahi uygulamalar sırasında veteriner hekim tarafından talep edilen uygulamalarda yardımda bulunurlar (hayvanların sevk ve idaresi, anestezi altındaki hastanın monitorizasyonu, cerrahi müdahale aletlerini tanıma ve güvenli kullanımlarını sağlama vb).

(Bilişsel — Anlama / Uygulama & Psikomotor — Kılavuzlamayla Yapma)

- **PÇ11:** Döl verimi, meme ve ayak sağlığı konularında koruyucu önlemleri alır ve zamanında veteriner hekimi bilgilendirir. Hayvanların çiftleştirilme zamanını

belirleyebilir, veteriner hekim sorumluluğunda tohumlamayı gerçekleştirebilir, normal gebelik ve doğum süreçlerini tanır ve takip eder.

(Bilişsel — Uygulama & Psikomotor — Mekanizma)

- **PC12:** Beslenme ilkelerine hakimdir. Yem hammaddeleri ve katkıları hakkında bilgi sahibidir. Veteriner hekim tarafından hayvanlar için hazırlanan rasyon programının uygulanmasını ve takibini sağlar.
(Bilişsel Alan — Uygulama)
- **PC13:** Kanatlı hayvan yetiştiriciliği ve hastalıkları konusunda bilgi sahibi olur. Deney hayvanları yetiştiriciliğinde ve deneysel uygulamalarda etik ve refah kurallarını gözetir; deney hayvanlarının sağlığı hakkında bilgi sahibi olur.
(Bilişsel — Anlama & Duyuşsal — Değer Verme)
- **PC14:** Epidemiyolojik veri analizlerinin toplanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere sahiptir. Veteriner halk sağlığı ve zoonozlar hakkında etken-çevre-konakçı etkileşimi ile ilgili bilgi sahibi olur ve hastalıklardan korunma stratejilerini bilir. Ayrıca Tek Sağlık kavramı hakkında bilgi sahibi olur ve sağlık ile ilgili meslek grupları ile işbirliği yapmasını bilir.
(Bilişsel Alan — Analiz & Duyuşsal Alan — Örgütlenme)

3. Program Çıktıları - Taksonomi Matrisleri

3.1. Bilişsel Alan Taksonomisi Matrisi (Bloom)

Program Çıktısı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz	Değerlendirme	Yaratma
PC1 — Yabancı Dil ve İletişim			✓			
PC2 — Bilişim ve Yazılım Kullanımı			✓			
PC3 — Sözlü/Yazılı Sunum ve İletişim			✓			
PC5 — Bilimsel Bilgi, Eleştirel Değerlendirme ve Çözüm					✓	
PC6 — Öngörülemeyen Karmaşık Sorunları Çözme				✓		

Program Çıktısı	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz	Değerlendirme	Yaratma
PÇ8 — Laboratuvar Analiz, Hijyen ve Sanitasyon			✓			
PÇ9 — İlk Yardım, Asepsi, Operasyon ve Tedavi Desteği			✓			
PÇ10 — Anatomi, Fizyoloji ve Klinik Yardım		✓	✓			
PÇ11 — Tohumlama, Gebelik ve Sağlık Takibi			✓			
PÇ12 — Yem, Rasyon Uygulamaları ve Takibi			✓			
PÇ13 — Kanatlı/Deney Hayvanları Bilgisi		✓				
PÇ14 — Epidemiyolojik Analiz ve Zoonoz Stratejileri				✓		
Eşleşen PÇ Sayısı	0	2	8	2	1	0

Alt Düzey Beceriler (Hatırlama, Anlama, Uygulama): 10 PÇ (%76,9)

Üst Düzey Beceriler (Analiz, Değerlendirme, Yaratma): 3 PÇ (%23,1)

3.2. Dyuşsal Alan Taksonomisi Matrisi (Krathwohl)

Program Çıktısı	Alma	Tepkide Bulunma	Değer Verme	Örgütlenme	Kişilik Haline Getirme
PÇ3 — Toplum Bilinci ve Sosyal Sorumluluk			✓		
PÇ4 — Yaşam Boyu Öğrenme ve Kariyer Farkındalığı			✓		
PÇ6 — Mesleki Etik, Hayvan Refahı ve Mevzuat					✓
PÇ13 — Deney Hayvanları Etik ve Refah İlkeleri			✓		
PÇ14 — Tek Sağlık İş Birliği ve Etik Değerler				✓	
Eşleşen PÇ Sayısı	0	0	3	1	1

3.3. Devinişsel (Psikomotor) Alan Taksonomisi Matrisi (Simpson)

Program Çıktısı	Algılama	Kurulma	Kılavuzlamayla Yapma	Mekanizmalasma	Karmaşık Dışsal Tepki
PÇ7 — Numune Alma, Hazırlama ve Ekipman Kullanımı				✓	✓
PÇ8 — Besiyeri, Ayıraç, Boya ve Paraziter Hazırlık				✓	
PÇ9 — Asepsi, Klinik Müdahale ve Hasta Hazırlığı					✓

Program Çıktısı	Algılama	Kurulma	Kılavuzlamayla Yapma	Mekanizmalasma	Karmaşık Dışsal Tepki
PÇ10 — Cerrahi Alet Kullanımı ve Monitorizasyon			✓		
PÇ11 — Tohumlama ve Klinik Müdahaleler				✓	
Eşleşen PÇ Sayısı	0	0	1	3	2

4. Genel Değerlendirme ve Analiz

- Bilişsel Alan Odaklanması:** Bilişsel alandaki öğrenme çıktıları incelendiğinde, ağırlıklı odağın **Uygulama** basamağında (%61,5) yoğunlaştığı görülmektedir. Bu durum, Kepsut Meslek Yüksekokulu Laborant ve Veteriner Sağlık Programı'nın ara eleman ve saha teknikeri yetiştirmeye dönük uygulama odaklı yapısıyla tamamen örtüşmektedir. Program çıktılarında doğrudan **Hatırlama** düzeyinde çıktı bulunmaması, teorik bilginin doğrudan saha, klinik ve laboratuvar uygulamalarına aktarılmasının hedeflendiğini göstermektedir. **PÇ5, PÇ6 ve PÇ14** ile üst düzey düşünme (Analiz ve Değerlendirme) becerileri desteklenmiştir.
- Duyuşsal Alan Yetkinlikleri:** Program çıktıları; hayvan refahı, veteriner hekimliği etik kuralları, sosyal sorumluluk ve Tek Sağlık (One Health) konsepti etrafında güçlü bir duyuşsal altyapı sunmaktadır. **PÇ6**, hayvan refahı ve mesleki etik ilkelerini kişilik haline getirme düzeyinde kapsarken; **PÇ14**, Tek Sağlık multidisipliner yaklaşımını örgütlenme basamağında ele almaktadır.
- Devinişsel (Psikomotor) Beceri Ağırlığı:** Veterinerlik ve laboratuvar sağlığı disiplininin doğası gereği, program çıktılarında psikomotor beceriler kritik bir yere sahiptir. Numune alma, asepsi-antisepsi sağlama, boyama/besiyeri hazırlama, cerrahi monitorizasyon ve suni tohumlama gibi el becerisi ve teknik yeterlilik gerektiren süreçler **PÇ7, PÇ8, PÇ9, PÇ10 ve PÇ11** ile "Mekanizmalasma" ve "Karmaşık Dışsal Tepki" düzeylerinde güvence altına alınmıştır.
- Sonuç:** Kepsut MYO Veterinerlik Bölümü program çıktıları; mesleki ve pratik becerileri yetkin şekilde kazandıran, üst düzey analitik değerlendirme ve problem çözme olanağı tanıyan, etik, hayvan refahı ve Tek Sağlık yaklaşımını benimsemiş dengeli ve bütüncül bir öğretim tasarımı sergilemektedir.